LA NISTRU LA MĂRGIOARĂ, TOTUL E CUM A FOST, DEOCAMDATĂ

(Unele precizări privind actele de vandalizm la unica școală română din Tighina)

La 12 și 13 mai «Mesagerul», iar la 13 mai «Sfatul Țării» relatau despre o nouă «victorie» a «internaționaliștilor» de la Tighina în noaptea de 8 spre 9 mai — încercarea de a incendia unica școală română «A. Mateevici» din oraș.

Ne-am gîndit că după comiterea atîtor contravenții și acte de vandalism, avînd același obiectiv al atacurilor, s-or fi luat de către organele de resort unele măsuri pentru a curma acțiunile barbare și lipsite de noima ale troglodiților. Poate că au fost identificați și reținuți unii contravenienți și ar fi bine să stăm de vorbă cu ei, să încercăm să aflăm cine sau ce îi ghidează în acțiunile lor. Dar poate că e vorbă de niște maniaci, iar noi dăm vina pe nedrept pe o parte a populației alolingve, pornim să schițăm chipul dușmanului... Cu aceste gînduri ne-am deplasat la Tighina, la școala cu pricina.

Directorul școlii, dl Vladimir Nicandru Berlinschi, părea obosit și chiar nemulțumit că l-am găsit la masa domniei sale din cancelarie. Ne-am prezentat și i-am spus cu ce problemă am venit. Dumnealui a clătinat din cap răspunzîndu-ne că s-a săturat de toate și nu ar vrea să mai vorbească despre incidentul recent consumat.

— De ce? am rămas noi mirați, contrariați un pic.

— Deja am povestit despre incidentul din noaptea de 8 spre 9 mai corespondenților de la redacția TVM «Mesager» și de la ziarul «Sfatul Țării». La 12 mai, «Mesagerul» în limba română, despre necazurile noastre: deseori, cînd venim dimineața la școală, găsim geamuri sparte, elevii noștri sînt bătuți de elevii de la școala vecină, rusă, am vorbit și despre aceea cum a fost smulsă firma școlii executată în grafie latină și aruncată în Nistru, și cum au fost murdărîți pereții... Am relatat în cîteva cuvinte ce s-a întîmplat în noaptea de 8 spre 9 mai: pe la ora 2 cîțiva necunoscuți s-au apropiat de clădirea școlii, au stropit cu lichid inflamabil trei ferestre de la parter și le-au dat foc. Tot atunci indivizii au spart cîteva geamuri de la ferestrele ce dau în curte. Paznicul a telefonat la miliție. Milițienii au sosit cu mașina la fața locului îndată, au stins focul și, după cum susține paznicul, i-au reținut pe doi dintre cei care au pus foc școlii, i-au urcat în mașină și au plecat. Pe urmă lucrătorii miliției negau că au sosit aici și au stins focul, spuneau că acest caz nu este înregistrat la miliție.

Noi ne întrebăm: cam ce interes ar avea miliția de a nu recunoaște că a făcut o faptă bună: a stins limbile de foc ce dănțuiau pe ferestre? Răspundem tot noi, căci altcineva nu are cine, deocamdată: pentru a-i ascunde pe infractori.

La 13 mai, continuă dl Berlinschi, la «Mesagerul» în limba rusă informația furnizată de mine a fost tradusă incorect: s-a spus că infractorii au pătruns în școală și au aprins trei săli de clasă, ceea ce nu corespunde adevărului.

«Sfatul Țării» din 13 mai scrie, într-o informație intitulată «Miracolul de la Tighina», că, «Începînd cu 1 septembrie 1989, zi care a marcat începutul campaniei de distrugere, aceasta este cea de-a 20-a tentativă de incendiere a școlii. Însă și de această dată școala a rezistat». De unde a scos «S.Ț.» această informație? Eu am spus că de mai multe ori au fost sparte geamurile, dar e pentru prima dată cînd s-a încercat să se pună foc. A doua zi după publicarea informației au sosit reprezentanți de la paza antiincendiară din Chișinău și ni s-a cerut socoteală de ce nu am anunțat niciodată pompierii.

Apoi ne-au reproșat conducătorii orașului că noi înșine umblăm cu minciuni, căci noi protestăm cînd gazetele din Tighina, «Pobeda» și «Novoe vremea», publicau insinuări neîntemeiate și minciuni. Ziariștii ne-au făcut un serviciu prost, dintr-o eroare a lor am ajuns să fim acuzați de minciună. Am avut neplăceri, ce mai...

Facem și noi o remarcă. Chiar dacă e vorba de porcăriile unor nemernici care ne urăsc și ne doresc răul, noi trebuie să fim corecți și să spunem numai adevărul. Chiar dacă minciuna este principala armă a neprietenilor noștri. Adevărul trebuie să ne fie și armă, și scut.

Dar în genere, după cum ne-a mărturisit dl V. Berlinschi, în ultimul timp edilii Tighinei și-au schimbat spre bine atitudinea față de grijile și nevoile școlii române. Mulți ruși din oraș au înțeles că de pe poziție de forță nu poți obține nimic bun, chiar fiind numeric superior. În oraș funcționează două grădinițe de copii pur românești, au fost deschise mai multe grupe românești în grădinițe mixte, în școala română învață și copii ai căror părinți sînt ruși. În cinci școli ruso-române sînt clase primare cu predarea în limba română. Sperăm că la toamnă ni se va elibera pentru școala noastră o clădire mai mare, pînă se va încheia construcția celei noi, căci aceasta va fi mult prea strîmtă pentru cei 550—600 de elevi. Dar poate vor funcționa cîteva școli române...

Desigur, pentru un oraș cu o populație de circa 120 de mii de oameni, din care circa 40 de mii le constituie românii, o singură școală (și aceea supusă deseori încercărilor) română (din vreo douăzeci cîte funcționează în oraș) e puțin, mult prea puțin. Dar principalul e că a fost pusă temelia, oamenii s-au trezit, doresc, ca odraslele lor să învețe în limba română. Spun cu toată certitudinea că Tighina nu-i pierdută, nu-i pierdută! Mai ales că cei care au trăit acolo pînă la '40 nu ne-au uitat limba, cu ei ne putem înțelege mai ușor. Mai dificil e cu cei veniți de ieri-alaltăieri și și-au făcut BAM-ul lor, căruia-i zic Solneciții... Dar ce să-i faci? Viața-i viață, așa ne-a fost destinul și poate nici ei nu poartă vină.

În încheiere spun că nu aș vrea să facem un caz politic, să plasăm incidentul din 8 spre 9 mai pe un sol al conflictului interetnic. A învinui O.S.T.K.-ul înseamnă a proceda ca și ei, cînd învinuiau F.P.M.-ul pînă și de accidentele rutiere de pe aiurea. Pușlamale sînt peste tot și printre noi, și printre ei. Totuși, poliția din Tighina trebuie să-și facă datoria cinstit, persoanele prinse în flagrant delict (cred că nu e cazul acum să umblăm cu fofîrlica) să fie trase la răspundere. Căci incendiatorii nu sînt niște copii poznași care au făcut acolo o șotie, ci răufăcătorii care trebuie scoși în afara legii. Și vor spori siguranța și încrederea între «noi» și «ei». Dar poate vom ajunge că nu vom mai face deosebire între... și între. Pur și simplu vom fi toți NOI.

Sorin MIRCESCU

POȘTA PĂCII
REDACȚIA
SECRETARIAT
CORESPONDENȚI